

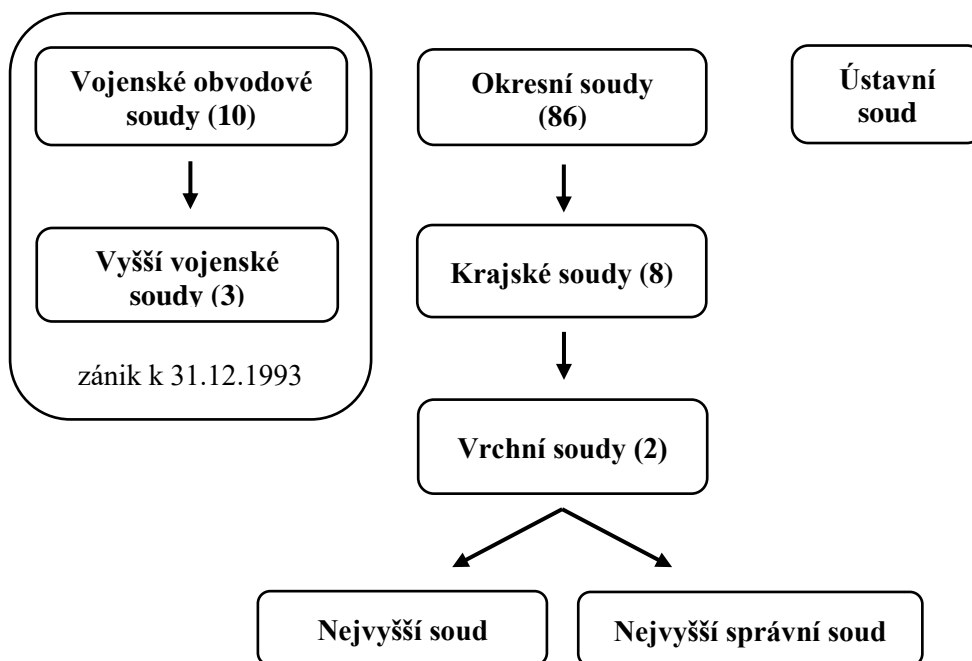
2.2. Vojenské soudy v České republice

2.2.1. Soudní systém v České republice

Ústavním zákonem č. 542/1992 Sb.⁹⁰ byl právně upraven zánik ČSFR k 31.12.1992.⁹¹ V důsledku zániku federálního uspořádání se přestaly soudy dělit na soudy federální a republikové, všechny soudy již byly jen soudy (samostatné) České republiky. Ústava České republiky stanovuje, že soustava soudů je tvořena okresními, krajskými a vrchními soudy, a dále pak Nejvyšším správním soudem a Nejvyšším soudem.⁹² Soudem sui generis je Ústavní soud.

V rámci přechodných a závěrečných ustanoveních Ústava stanovila, že *do 31. prosince 1993 tvoří soustavu soudů též vojenské soudy.*⁹³

Schéma znázorňující Ústavou danou soudní soustavu:

⁹⁰ Ústavní zákon č. 542/1992 Sb., o zániku České a Slovenské Federativní republiky.

⁹¹ Článek 1 ústavního zákona č. 542/1992 Sb., o zániku České a Slovenské Federativní republiky.

⁹² Článek 91 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

⁹³ Článek 110 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Původní návrh Ústavy se otázkou vojenského soudnictví vůbec nezabýval, vojenské soudy nebyly uvedeny v soudní soustavě a ani jiná ustanovení jejich existenci nikterak nereflektovala.⁹⁴ Komentář k Ústavě České republiky⁹⁵ uvádí, že vládní návrh Ústavy se zánikem vojenského soudnictví nepočítal. Pokud však nebylo v plánu vojenské soudnictví zrušit, vyvstává logická otázka, proč vůbec nebyly vojenské soudy v návrhu Ústavy uvedeny.

Ač bylo nakonec rozhodnuto o zániku vojenského soudnictví, v rámci České republiky vojenské soudy vykonávaly soudní moc až do 31.12.1993 (ve Slovenské republice dokonce až do 1.5.2009). I přes to, že by se na první pohled mohlo zdát zajištění jednorozhodnutí pokračování vojenského soudnictví jako právně jednoduchá záležitost, bylo nutno přijmout několik právních předpisů, které tento přechod z ČSFR do České republiky realizovaly, neboť Ústava stanovila výsledek, avšak nestanovila způsob jeho provedení. Z právního hlediska šlo zejména o vyřešení postavení vojenských soudů po zániku federace (vojenské soudy byly soudy na federální úrovni) a zajištění kontinuity fungování vojenských soudů z hlediska materiálního a personálního.

2.2.2. Kontinuita vojenských soudů

Zachování právní kontinuity zajistil ústavní zákon č. 542/1992 Sb.⁹⁶ a ústavní zákon č. 4/1993 Sb.⁹⁷ Druhým zmíněným ústavním zákonem bylo stanoveno, že působnost NS ČSFR přebírá Nejvyšší soud České republiky, a namísto vojenských obvodových soudů ČSFR a vyšších vojenských soudů ČSFR se zánikem ČSFR v týchž místech a pro tytéž obvody zřizují vojenské obvodové soudy České republiky a vyšší vojenské soudy České

⁹⁴ Viz návrh ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, včetně důvodové zprávy. Dostupné z: http://www.psp.cz/eknih/1992cncr/tisky/t0152_01.htm

⁹⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Ústava České republiky: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-590-9.

⁹⁶ Článek 6 odst. 1 zákona č. 542/1992 Sb., o zániku České a Slovenské Federativní Republiky, stanovoval, že *pravomoc příslušející ke dni zániku České a Slovenské Federativní Republiky Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky náleží od 1.ledna 1993 na území České republiky Nejvyššímu soudu České republiky a na území Slovenské republiky Nejvyššímu soudu Slovenské republiky, nestanoví-li ústavní zákon České republiky nebo ústavní zákon Slovenské republiky jinak.*

⁹⁷ Ústavní zákon č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky.